

Vesienhoidon suunnittelu kaudella 2022-2027

Pohjavedet

Nenonen Nina

2.6.2020

Tilanne nyt

- VHA3 pohjavesiasiantuntijoiden kokous 5.6. varmistetaan että toimenpiteiden kirjausperiaatteet ovat yhtenäiset
- SYKE: käynnissä POTKU-hanke = Huonossa tilassa olevat pohjavesialueet ja tuloksia pohjaveden kunnostushankkeista
- SYKE & YM: pohjavesien poikkeamiset sovitaan elokuun puoliväliin mennessä. Määräajan pidennys tai jopa alennettu tilatavoite voisi olla mahdollista esim. vanhoissa torjunta-ainetapauksissa tai jos pilaantumisen lähde ei tiedossa niin määräaikaa voisi pidentää esim. tekninen kohtuuttomuuden vuoksi.

Tausta

- Pohjavesialuekohtaiset riskitekijät arvioitiin (pisteytys 0-3) kaikilla sektoreilla (esim. liikenne ja tienpito, pilaantuneet maa-alueet, maa- ja metsätalous)
- Riskipohjavesialueilla on jokin jo todettu ongelma, yleisimmin ympäristölaatumormin ylittävät haitta-ainepitoisuudet
- Toimenpiteiden kohdentaminen pohjavesipuolella ensisijaisesti riskipohjavesialueille, joitakin toimia kirjattiin myös riskiin kohdistumattomina (ei riskipohjavesialueet)

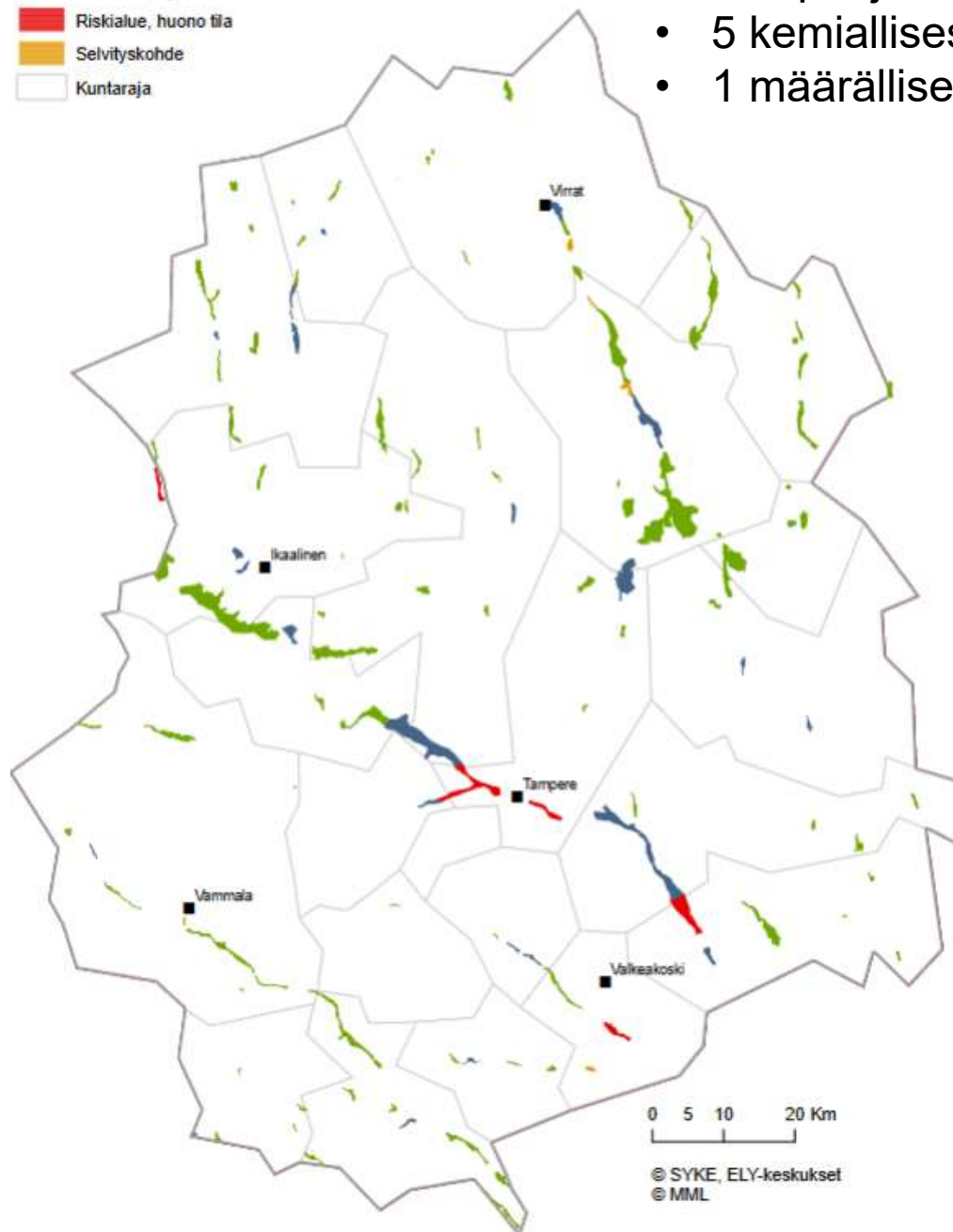

Pohjavesien tila ja riskialueet 2019

- Hyvä tila
- Riskialue, hyvä tila
- Riskialue, huono tila
- Selvityskohde
- Kuntaraja

- 31 riskipohjavesialuetta, joista
- 5 kemiallisesti huonossa tilassa
 - 1 määrällisesti huonossa tilassa

Toimenpiteet, pilaantuneet maa-alueet

- Kohteet valittiin (Matti - Maaperän tilan tietojärjestelmä) PIMA-asiantuntijoiden kanssa
- Riskipohjavesialueet
 - Pilaantuneisuusselvitys 18 kpl + 1 kaatopaikka
 - Riskinarviointi, puhdistaminen 5 kpl + 1 kaatopaikka
- Ei-riskipohjavesialueet
 - Pilaantuneisuusselvitys 9 kpl + 1 kaatopaikka

Sopivia toimenpiteitä ei löytynyt kaikille;

- Riskipohjavesialueilla haitta-aineita, joiden lähdeä ei ole pystytty tunnistamaan (vanha/uusi teollisuus/yritystoiminta, maaperän pilaantuma/päästöt pohjaveteen)
- Muutama erittäin vaikea kohde, esim. Tampereella pilaantumaa junaradan alla ja syvällä olevassa pohjavedessä.
- 3.kauden toimenpiteistä poistettu kaikki pohjaveden seurantaan/laaduntarkkailuun liittyvät toimet

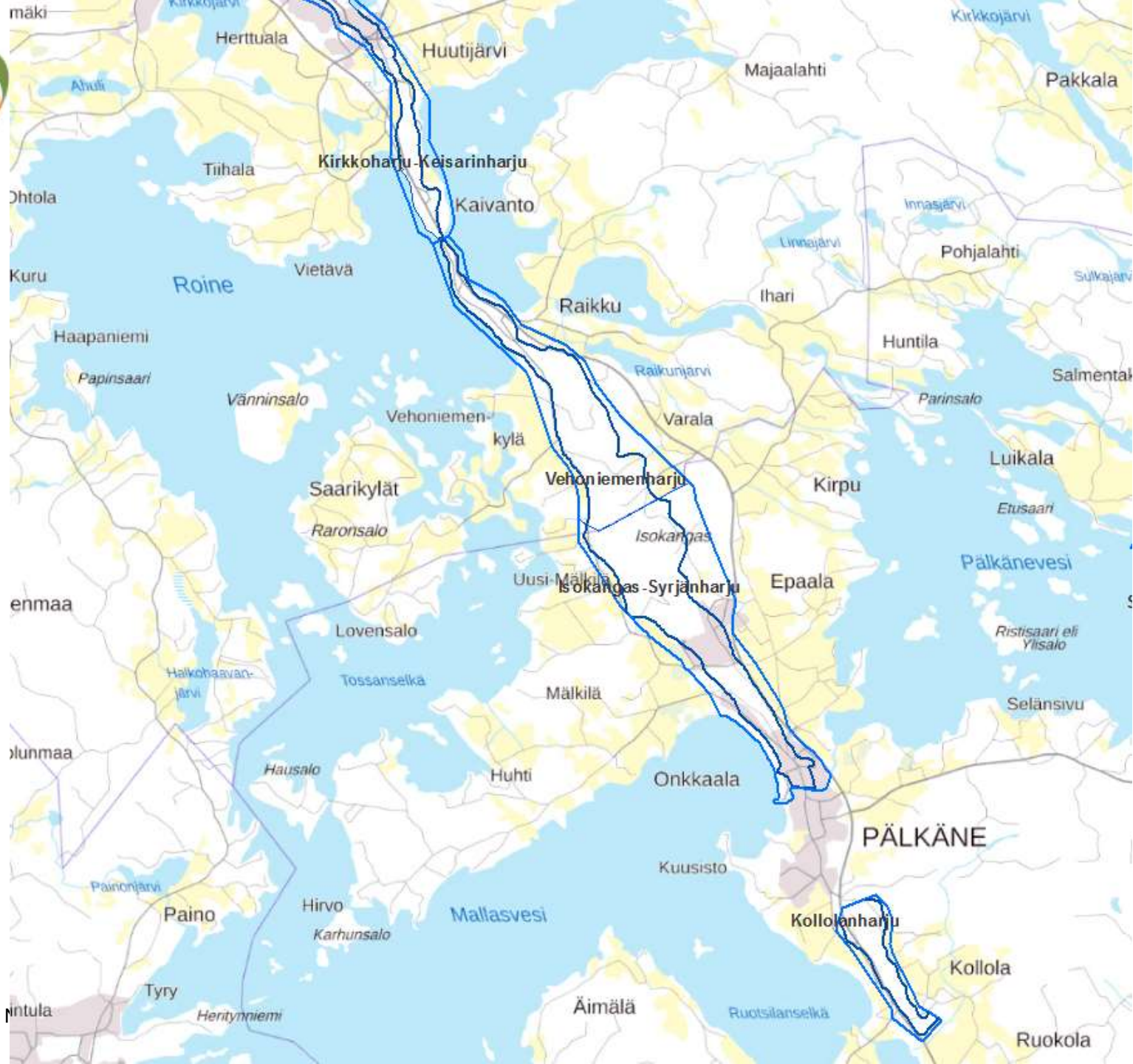

Toimenpiteet, liikenne

- Uusien teiden tai merkittävien korjaushankkeiden yhteydessä suojaukset pohjavesialueille, tiehankkeita kloridi-riskialueilla ei ollut tiedossa
- Kahdella pohjavesialueelle toimenpiteeksi kirjattiin pohjavesisuojausten kunnostamisen suunnittelu ja toteuttaminen
- 10 pohjavesialueelle vaihtoehtoinen liukkauden torjuntamenetelmä (kaliumformiaatti)
- Joillakin alueilla 2. kauden toimenpiteet toteutuneet esim. Pitkäniemen liittymän kunnostus
- Muutama alue, Cl-seuranta jatketaan (ei toimenpiteitä)

Torjunta-aineet

- Useita pohjavesialueita, joilla on todettu torjunta-aineita (torjunta-aineiden hajoamistuotteita)
- Mm. Epilänharju-Villillä A ja B, Aakkulanharju, Isokangas-Syrjänharju, Sääksmäki, Ylöjärvenharju ja Kylmäkoski B
- Näiden torjunta-aineiden ei pitäisi olla enää käytössä
- Torjunta-aineet syy tai osasy syy pohjavesialueen huonoon tilaan
- Ei ole mitään tehtävissä olevia toimia
- Vain aika auttaa, poistuvat hitaasti pohjavedestä
- Lähes kaikilla alueilla trendi on laskeva

Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat

- Erittäin tärkeitä vesienhoidon ja pohjavesien suojelun kannalta -> pohjavesialuekohtaiset toimenpideohjelmat + seurantaryhmä
- Nykyisin useimmiten laaditaan kaikille kunnan pohjavesialueille
- Suojelusuunnitelma tulisi päivittää noin 10 vuoden välein
- Riskiin kohdistumattoman toimenpide
- Kirjattiin seitsemälle kunnalle, osalla nyt jo vanha, osalla vanhenee 2027 mennessä

Toimenpiteet

- Toimenpiteitä kaikkiaan: 72 kpl
- Nitraattiriskialueille (9 kpl) kohdistettiin maatalouden pohjaveden suojelun toimenpiteitä
- Ikaalisten Lauttalamminkulma, määrällisesti huonossa tilassa, turvetuotannon ojituksen tähden, ei omaa toimenpidettä, kirjattiin kohtaan ”ojitushaittojen ehkäiseminen pohjavesialueilla”

Muut asiat

- Valtakunnallinen pohjavesien uudelleen luokittelu ja rajausten tarkistaminen valmistumassa Pirkanmaalla, viimeinen alue, Hämeenkyrön Mannanmäki parhaillaan [kuultavana](#)
- Pohjavesi-Vesihuolto -sektoriryhmän kokoonpano 3.kaudelle

